

PAMIATKA SVÄTÉHO APOŠTOLA ANDRONIKA A JEHO POMOCNÍCKY JÚNIE.

V cirkevnom kalendári sa pamiatka svätých oslavuje spoločne 17. 5., 30. 7. Andronik spolu s inými apoštolmi zo 70.-ich, 22. 2. je pamiatka nájdania a prenesenia ich ostatkov. Navyše sa Andronik oslavuje aj pri pamiatke Zboru 70. apoštolov - 4. 1. V občianskom kalendári tieto dni pripadajú na 30. 5., 12. 8., 6. 3. a 17. 1.

Svätý apoštol Andronik patrí k zástupu 70. apoštolov. Uveril v Christa prv než apoštol Pavol, ktorého bol príbuzný, ako o tom svedčí sám Pavol v Liste k Rimanom, hovoriac: „Pozdravte Andronika a Júniu, mojich príbuzných, i mojich spoluväzňov, ktorí sa preslávili medzi apoštolmi, aj v Christa uverili ešte pred mnou“ (Rim 16, 7). Z toho je vidieť, že boli telesnými príbuznými apoštola Pavla, a teda rodení Židia, možno aj z toho istého kraja a mesta – z Tarzu v Cilícii. Nevedno kedy a kde uverili v Christa. Keďže prvá reč o Božom Synovi, Iisusovi Christovi, vyšla z Petrových úst v deň Päťdesiatnice, predpokladá sa, že aj Andronik s Júniou boli vtedy v Jeruzaleme a prijali Christa, aj zanesli zvesť o Mesiášovi do hlavného mesta vtedajšieho sveta – do Ríma. Neskôr sa stali učeníkmi a spolupracovníkmi apoštola pohanov, s ním aj boli uvrhnutí do väzenia. Kedy a kde, to nespomínajú žiadne miestne tradície. Svätý Kliment Rímsky v 1. liste Korintským píše, že Pavol: **„Bol vo väzenských putách sedem krát“** a Cirkev pri oslave apoštolov 29. júna hovorí o Pavlovi: **„Ktoráže temnica ťa nemala za väžňa? Ktoráže cirkev ťa nemala za rečníka?“** (Ipakoj, po 3. piesni kánona). Zo všetkých Pavlových temníc je najznámejšia tá v Ríme, a pravdepodobne túto s ním zdieľali jeho príbuzní, keďže tu aj žili. Či to bolo počas Pavlovho prvého, alebo druhého väznenia v Ríme, je nejasné, ale predpokladá sa, že počas prvého v roku 62 po Chr. Manželia však podľa niektorých mohli byť zatknutí a v Ríme vydaní na mučenia už v roku 58 po Chr., za čo si získali vyznávačský veniec. Ako tí, čo umreli svetu i jeho zvodom, zmenili svoje manželské puto na duchovnú jednotu, ktorá im umožňovala obracať sa ku všetkým ľuďom, aby im odovzdávali svoju horlivú lásku k Hospodinovi. Keď boli Andronik a Júnia prepustení zo žalára, zvestovali horlivo Evanjelium v rôznych krajinách. Žiaľ ani v gréckom Synaxári, ani v slovanských Četi-Mineji niet historických svedectiev o ich živote a pôsobení. Nikodím Svätohorec uvádza pri dátume 17. máj toto: **„Tento Christov apoštol a mučeník, ako okrídlený orol obletel celý svet, zachraňujúc ľudí pred bezbožnosťou a poblúdeniami modlárstva. Nasledovala ho predivná Júnia. Obaja obrátili k Bohopoznaniu mnohých pohanov, zbudovali chrámy, zničili modly a všade zveľadovali Christovu Cirkev, vyhánali démonov a uzdravovali neduhy, aj zaplatiac spoločnú podlžnosť všetkých ľudí – smrť, odišli do večného života.“** Slovanské Četi-Mineji hovoria takmer to isté s dodatkom, že: **„Prijali vence apoštolstva a mučeníctva, keďže si od neveriacich mnoho vytrpeli.“** Podľa svätého Hyppolita Rímskeho bol svätý Andronik biskupom Panónie, konkrétne mesta Sirmium. Bola to významná južno-dunajská oblasť Rímskeho impéria, v dejinách Cirkvi preslávená ako pôsobisko svätých Cyrila a Metoda, slovanských učiteľov. Andronik však nebol kazateľ a učiteľ iba jedného mesta, či krajiny, no učil po celom svete. Spolu s Júniou putovali rôznymi krajinami, všade zvestujúc Christovo meno a vykoreňujúc démonskú preležť. Má sa za to, že po mnohých námahách zosnuli v pokoji, no z niektorých cirkevných spevov bohoslužby k ich pamiatke možno predpokladať, že potrpeli za Christovo meno až do smrti (8. verš 8. piesne kánona). Smrť svätých Andronika a Júnie nastala v druhej polovici 1. storočia po Chr.

22. februára si pripomínáme nájdanie ich ostatkov, v bohoslužbe dňa však ich mená uvedené nie sú. O tomto objavení ostatkov sa v Četi-Mineji píše, že na mieste pochovania svätých mučeníkov v konštantínopolskej štvrti Eugénia sa začali diať mnohé uzdravenia a zázraky. Eugénia bola východným predmestím Konštantínopola, kde bol podľa všetkého chrám svätej Eugénie. Patriarcha, svätiteľ Tomáš I. (607-610 po Chr.) prikázal rozkopat' zem, kde sa našli mnohé ostatky neznámych mučeníkov. Čoskoro mal istý cnostný a zbožný klerik Nikolaj Kalligraf zjavenie, že uprostred nájdenej ostatkov sú aj tie apoštoly Andronik a Júnie. Niektorí datujú túto udalosť do doby cisárov Arkádia (396-408 po Chr.) a Honória (396-423 po Chr.). V 12. storočí po Chr. cisár Andronik I. Komnenos (1183-1185 po Chr.) zbudoval chrám na mieste úcty, kde sa aj relikvie našli. V ňom sa na príhovory svätých apoštolov i naďalej diali zázračné uzdravenia chorých.

„Božský Andronik... dáva aj po zosnutí prameniť uzdraveniam pre tých, ktorí s vierou prichádzajú k jeho ctenému chrámu, aj všetkým verným vyprosuje veľkú milosť.“

(Sidálen po 3. piesni kánona v službe 17. mája).

Svätí apoštoli Andronik a Júnia, proste Boha za nás!

Na základe Životov svätých sv. Dimitrija Rostovského a ďalších zdrojov spracoval jer. Peter Dobřík

https://azbyka.ru/otechnik/Dmitrij_Rostovskij/zhitija-svjatykh/431

https://azbyka.ru/otechnik/Dmitrij_Rostovskij/zhitija-svjatykh/633

https://azbyka.ru/otechnik/Dmitrij_Rostovskij/zhitija-svjatykh/9

https://azbyka.ru/otechnik/Dimitrij_Sambikin/sobor-sv-70-ti-apostolov/#0_27

[https://azbyka.ru/otechnik/Zhitija_svjatykh/sinaksar-sostavlenyj-afonskim-](https://azbyka.ru/otechnik/Zhitija_svjatykh/sinaksar-sostavlenyj-afonskim-ieromonahom-makariem-iz-obiteli-simonopetra-tom-3/53_1)

[ieromonahom-makariem-iz-obiteli-simonopetra-tom-3/53_1](https://azbyka.ru/otechnik/Zhitija_svjatykh/sinaksar-sostavlenyj-afonskim-ieromonahom-makariem-iz-obiteli-simonopetra-tom-3/53_1)